

коналення законодавства, яке посилить роль держави у процесі інституційного та інформаційного забезпечення; ефективне використання емісії цінних паперів як джерела виробничих інвестицій; розвиток первинного і вторинного ринків; використання корпоративних цінних облігацій, які дають переваги і є ефективним інструментом розвитку довгострокового позикового фінансування, що забезпечує основу економічного розвитку та підсилює конкурентоспроможність національної економіки. Лише при вищевказаних напрямках розвитку державного регулювання фінансового ринку можна розраховувати на високий рівень захищеності інтересів усіх його учасників.

1. Герасимова С.В. Механізми державного регулювання ринку фінансових послуг. *Банківська справа*. 2015. № 6. С. 42-46.
2. Головки О.П. Международный рынок ценных бумаг. *Глобализация и право: Общеизвестные принципы и нормы национального законодательства: сб. научных трудов проф.-препод. состава и аспирантов*. Вып. 17. – К., 2015. – С. 96-98.
3. Радзімовська С. Ринки капіталу: українська та світова практика. Напрями розвитку та вдосконалення. *Економіка і держава*. 2017. № 4. С. 63-66.
4. Шаров О. Європейський фондовий ринок у період глобалізації. *Журнал європейської економіки*. 2012. Т. 1. № 1. С. 128-139.
5. Cummins J.D. Convergence of Insurance and Financial Markets: Hybrid and Securitized Risk-Transfer Solutions. *The Journal of Risk and Insurance*. 2019. № 3. P. 493-545.

**Нестерцова-Собакарь
Олександра Володимирівна**
професор кафедри
цивільно-правових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

БЕЗРОБІТТЯ ЯК ЗАГРОЗА НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ КРАЇНИ

Проблема зайнятості населення в умовах глобальної економічної кризи на сьогодні залишається дуже актуальною, адже ринок праці відіграє важливу роль в економіці будь-якої країни. Як край складний розподільний механізм, він забезпечує з'єднання працівників з робочими місцями. Тим самим впливає і на продуктивність, і на темпи зростання, і на багато інших параметрів економіки. Рівень безробіття є важливим показником рівня економічного розвитку країни. Рівень безробіття є економічним показником, одним з основних індикаторів на ринку праці. Він відображає співвідношення між безробітними громадянами в суспільстві і тими, хто має постійну роботу.

Безробіття – суспільне явище, що має чисельне наповнення у вигляді контингенту осіб, які з незалежних від них обставин не можуть знайти підходящу роботу. Оскільки контингент безробітних надзвичайно різноманітний за соціально-демографічним складом, освітнім рівнем, професійно-кваліфікаційним статусом, він може бути за відповідними критеріями згрупований. Зокрема, з практичної точки зору виділяють молодіжний, жіночий контингент, контингент осіб передпенсійного віку, осіб з інвалідністю тощо. Кожен з цих контингентів формується за своїми специфічними закономірностями, має різне значення для ринку праці і домогосподарств, що не може не бути врахованим у механізмі регулювання безробіття шляхом використання адекватних засобів і методів впливу на них, в тому числі і через запровадження певних гарантій соціального захисту [1, с. 108-109]. Вся сукупність взаємозв'язків утворює середовище, яке спричиняє безробіття. Умови, що виражають це середовище, враховуються і водночас регулюються відповідною нормативно-правовою базою.

Таким чином, регулювання безробіття відбувається під дією багатьох факторів, які продукуються державною політикою у сфері зайнятості населення та в інших сферах суспільного життя (демографія, освіта, доходи та заробітна плата, фінансування, кредитування, інвестування тощо), а також під дією загальносвітової економічної кон'юнктури та світових глобалізаційних процесів, що в сукупності створюють середовище, в якому відбувається функціонування і розвиток ринку праці.

Безробіття має негативні політичні, економічні, соціальні та психологічні наслідки. До соціальних наслідків безробіття можна віднести: посилення соціальної напруженості;

посилення соціальної диференціації; падіння трудової активізації; ослаблення мотивації до праці; відтік кваліфікованих працівників за кордон. До економічних: скорочення податкових надходжень; зменшення ВВП країни; падіння життєвого рівня, втрата кваліфікації безробітних. До політичних: акції протесту, мітинги, погроми. До психологічних: психологічний стрес, особиста трагедія для людини. В результаті знецінюється людський трудовий потенціал, падає якість життя безробітних та їх сімей, знижується народжуваність, збільшується смертність, спостерігається переїзд кваліфікованих фахівців з застійних регіонів в більш перспективні або за кордон. Але можна виділити і позитивні наслідки безробіття, такі як посилення трудової мотивації працюючих, формування мобільного «резерву» робочої сили. Проте все ж, негативних наслідків безробіття значно більше, ніж позитивних і вони становлять реальну загрозу національній безпеці країни.

Безробіття має негативні соціально-економічні наслідки як для держави, так і для населення. Держава втрачає доходи у вигляді податків, при цьому збільшуючи свої видатки за рахунок виплат по безробіттю. Якщо рівень безробіття зростає більше ніж на 1 % від природного рівня, країна втрачає близько 2-3 % ВВП, як наголошує закон Оукена. Стосовно населення, то виплати по безробіттю незначні і прожити на них досить складно, що має прямий вплив на деградацію суспільства.

Доречно також відзначити, що рівень безробіття в Україні з 2000 по 2018 рр. суттєво не змінився та залишається на високому рівні. Зокрема, якщо у 2000 році рівень безробіття складав 12,4 % (2630 тис. безробітних з 48923,2 тис. населення), то у 2018 році – 9,1% (1577,6 тис. безробітних з 42153,2 тис. населення). Починаючи з 2014 року показник безробіття був на стабільно високому рівні вище 9,5 % (2014 рік – 9,7 %, 2015 рік – 9,5 %, 2016 рік – 9,7 %, 2017 рік – 9,9 %) [2].

У 2019 році в Україні офіційно було зареєстровано 287 тис. безробітних. Якщо порівнювати з показниками кінця 2018 року, то це на 2% менше, ніж було раніше. А на початку 2018 року, ситуація і зовсім була плачевною – 378 тис. безробітних. До того ж, безробітні становили 1,1% від усього працездатного населення країни. Попри те, що на сьогодні тенденція з працевлаштуванням в Україні значно покращилася, водночас Держстат не враховує дуже багато даних, які реально присутні на ринку праці України. Судячи за вищевказаними даними, в Україні цілком прийнятний рівень безробіття, який присутній в будь-якій країні. Однак, фахівці з економіки вважають, що реальні дані по безробіттю і офіційні, значно відрізняються [3].

Повної картини, яка відображає реальний стан безробіття в Україні, дотепер не має, оскільки: неможливо врахувати осіб, що втратили «надію на працю» в Україні, які не стоять на обліку в службі зайнятості; статистика не враховує часткову зайнятність. Тих, хто примусово знаходиться у відпустках з ініціативи адміністрації, вважають зайнятими; неправдива інформація з позицій безробітних. Велика кількість працівників працюють без офіційного оформлення, тому майже неможливо перевірити тих, хто отримує виплати по безробіттю, й задіяний в тішовій економіці [3].

Варто зазначити, що зниження рівня безробіття сприятиме економічному зростанню України, однак подолання цієї проблеми потребує впровадження комплексу рішень, починаючи від адекватного професійного спрямування при підготовці спеціалістів у навчальних закладах, закінчуючи проведенням масштабних економічних реформ, залученням інвестицій та створенням робочих місць в галузях з високим технологічним рівнем.

Подолання проблеми безробіття, як однієї із загроз національній безпеці України, принаймні зменшення її рівня, кількості незайнятого населення, вбачається у запровадженні комплексу заходів, основними серед яких має стати:

- бюджетне субсидування робочої сили на діючих підприємствах, в тому числі шляхом кредитування державою заробітної плати додатково найнятих робітників;
- спрощення процедури реєстрації безробітних в службах зайнятості;
- використання в трудових відносинах страхових принципів, при яких у формуванні фонду бере участь як роботодавець, так і безпосередньо сам працівник;
- фінансове заохочення молодіжної зайнятості, в тому числі шляхом надання податкових пільг підприємствам, в штаті яких молоді працівники займають обумовлену частку;
- створення спеціалізованих організацій, що пропонують роботу виключно молоді;
- створення центрів навчання молоді найбільш затребуваним професіям;
- удосконалення організаційно-правових та економічних засад державного регулювання внутрішніх і зовнішніх міграційних переміщень робочої сили на основі проведення

моніторингу та оцінки стану її міграційних потоків, сприяння мобільності робочої сили, реінтеграції у суспільство трудових мігрантів та внутрішньо переміщених осіб тощо.

1. Коваль С.П. Державне регулювання зайнятості та безробіття на ринку праці. *Економічний вісник університету*. 2016. Вип. 28(1). С. 107-114.

2. Рівень безробіття в Україні у 2019 році. Офіційна і реальна ситуація URL: <https://1centr.com.ua/riven-bezrobittya-v-ukraini-2019/>

3. Кифяк В.І., Лесько Н. В. Соціально-економічний аналіз безробіття в Україні URL: http://www.economy.in.ua/pdf/1_2019/19.pdf

Резворович Кристина Русланівна
завідувач кафедри
цивільного права та процесу
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВА ВЛАСНОСТІ

Восени минулого року набрав чинності так званий «антирейдерський закон» - Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту права власності» [3]. Цей закон безперечно є вагомим кроком уперед на шляху до підвищення ефективності захисту права власності. Таких висновків можна дійти з огляду на такі його новели:

1) позбавлено повноважень у сфері державної реєстрації акредитованих суб'єктів (державні та комунальні підприємства). Звідси випливає, що з набуттям чинності цим законом реєстраційні дії можуть здійснювати лише державні реєстратори органів місцевого самоврядування та місцевих державних адміністрацій, а також нотаріуси;

2) запроваджено обов'язкове нотаріальне посвідчення довіреності для представництва юридичної особи під час проведення державної реєстрації;

3) запроваджено обов'язок державного реєстратора визначати обсяг цивільної дієздатності фізичних осіб і цивільної правоздатності та дієздатності юридичних осіб, а також перевіряти повноваження представника особи на вчинення реєстраційних дій;

4) підвищено відповідальності за порушення порядку проведення державної реєстрації;

5) запроваджено багатофакторну аутентифікацію доступу державного реєстратора до державних реєстрів згідно якої для здійснення реєстраційних дій реєстратори не лише використовуватимуть кваліфікований електронний підпис, але й підтверджуватимуть операцію на мобільному телефоні, використовуючи систему MobileID;

6) встановлено обов'язкову письмову форму договору про відчуження корпоративних прав;

7) впроваджено механізм автоматичного повідомлення про вчинені щодо юридичної особи реєстраційні дії;

8) передбачено механізм автоматичного повідомлення про вчинені щодо нерухомого майна реєстраційні дії;

9) передбачено, що реєстраційні дії оформляються на спеціальних бланках нотаріальних документів;

10) передбачено проведення автоматичного моніторингу ризикованих реєстраційних дій.

Як бачимо, по суті усі вищенаведені нововведення спрямовані на посилення захисту права власності. Однак не можна залишити поза увагою й труднощі та недоліки впровадження окремих заходів. Зокрема, законодавець не врахував, що у зв'язку з прийняттям даного закону потребують уточнення деякі положення внесені до передбачених ним нормативно-правових актів, а саме: Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» та Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань». Маються на увазі такі терміни, як «багатофакторна аутентифікація», «засоби електронної ідентифікації з високим рівнем довіри», «невідкладно повідомляє», «режим реального часу», «дій, спрямованих на формування (створення) нерухомого майна», «негайне повідомлення», «заінтересовані особи», «в міру завершення попередньої реєстраційної дії» тощо [1]. Адже системний аналіз положень вказаних нормативно-правових актів свідчить, що відповідних доповнень до них